

Hvad er en sag for Højesteret?

Gennem det seneste årti har Højesteret fået en mere fremadrettet, retsafklarende og retsudviklende rolle. Højesterets opgave er at afklare, hvilke regler der gælder, og lægge en linje for, hvordan fremtidige sager skal afgøres.

WEEKENDPANELET

JENS PETER CHRISTENSEN (f. 1956)

Har været højesteretsdommer siden 2006. Forinden professor i stats- og forvaltningsret ved Aarhus Universitet. Har været formand for en lang række lovforberedende udvalg.

De andre medlemmer af Weekendpanelet

BERTEL HAARDER

EMILIA VAN HAUEN

THOMAS BORCHERT

SAMIRA NAWA AMINI

JEANETTE VARBERG

ELISABETH DONS CHRISTENSEN

Det er Højesterets opgave at behandle principielle sager. En principiel sag er en sag, hvor afgørelsen kan få betydning for mange andre sager.

Reglerne om, at Højesteret skal koncentrere sig om principielle sager, blev indført i 2007, og i 2014 blev reglerne præciseret. Der er dermed sket en væsentlig ændring af Højesterets opgave. Højesteret har fået en mere fremadrettet, retsafklarende og retsudviklende rolle.

Et godt eksempel på en sag, der for nogle år siden blev handlet i Højesteret, men som ikke i dag ville kunne nå så langt, er en sag fra 2002 om en landmands udgift til kattefoder. Landmanden havde 17 katte på sin gård. Udgiften til kattefoder ville han trække fra i skat.

Nu kan man jo ikke sådan bare trække udgiften til sin kads mad fra i skat. Det er en privat udgift, som ikke kommer skattevæsenet ved. Men landmanden henviste til statskattelovens § 6, stk. 1, litra a, hvor der står, at driftsomkostninger kan fratrækkes i den skattepligtige indkomst.

Men var udgiften til mad til de 17 katte en driftsomkostning? Ja, sagde landmanden, for kattene var nemlig "erhvervskatte". De fangede mus og rotter på gården. Skattevæsenet mente, at kattene var "private katte" og ville derfor ikke give landmanden fradrag. I Højesteret fik landmanden imidlertid medhold. I dommens begrundelse hed det, at "Højesteret finder ikke grundlag for at tilsidesætte landmandens oplysning om, at kattene på hans ejendom alene opholdt sig i ejendommen driftsbygninger og ikke havde adgang til stuehuset, og at formålet med katteholdet udelukkende var at bekæmpe rotter og mus i driftsbygningerne. Højesteret finder herefter, at katteholdet havde en sådan relevant driftsmæssig begrundelse, at udgiften til kattefoder er fradragsberettiget. Da det må lægges til grund, at det

anførte gjaldt samtlige katte, er der ikke grundlag for at anse en del af udgiften for en privat udgift."

I dag ville en sådan sag kun kunne komme i Højesteret, hvis der var noget principielt i den. Men det var der ikke. Det tvivlsomme spørgsmål var ikke, hvordan statskatteloven skulle forstås, men alene det bevismæssige: Havde landmandens mange katte en sådan tilknytning til driften af landbrugsvirksomheden, at udgiften til kattefoder kunne trækkes fra?

Men hvordan ser så en principiel sag ud? Ja, som et eksempel kan nævnes en sag, Højesteret behandlede i efteråret. Sagen angik, om en arbejdsgiver kunne bortvise en ansat, fordi han under et noget ophidset møde med arbejdsgiveren havde optaget deres samtale med sin mobiltelefon, uden at arbejdsgiveren vidste det. Spørgsmålet var, hvad der gælder for den slags skjulte lydoptagelser.

Det spørgsmål kunne man ikke få svar på ved at slå op i lovsamlingerne, så i Højesteret var vi nødt til selv at formulere nogle retningslinjer for, hvad der skal gælde.

I dommen fastslog vi, at det må komme an på en konkret afvejning af hensynet til den ansatte over for hensynet til arbejdsgiveren og andre berørte, om en sådan lydoptagelse kan begrunde en bortvisning. Der må i den forbindelse bl.a. lægges vægt på formålet og baggrunden for optagelsen, herunder om den ansatte har haft særlig anledning til at sikre sig bevis for en tilsidesættelse af sine rettigheder. Det må endvidere indgå, hvilke oplysninger den ansatte forventer eller har til hensigt at optage, herunder om der er tale om oplysninger om rent private forhold eller oplysninger, som bør være fortrolige af hensyn til virksomheden eller andre.

I sagen førte denne vurdering til, at vi i Højesteret fandt, at hverken den ansattes lydoptagelse eller

hans efterfølgende anvendelse af lydoptagelsen under retssagen var en misligholdelse af hans ansættelsesforhold. Optagelsen kunne derfor ikke begrunde, at han blev bortvist eller opsagt.

Man kan sige, at Højesterets retsafklarende rolle i sådan en sag glider over i en mere retsskabende rolle, hvor det i realiteten er Højesteret selv, der fastsætter den regel, der skal gælde. Højesterets dommere kan jo ikke, hvis loven ikke giver svar, blot slå ud med armene og sige til advokaterne, at de hellere må gå hjem igen. Der skal jo træffes en afgørelse.

Den enkelte sag skal selvsagt fortsat behandles efter alle dommerkunstens regler. For retfærdigheden skal ske fyldest. Men sigtet for Højesteret er i højere grad end før at formulere nogle generelle retningslinjer for sagernes afgørelse, som kan bruges i fremtidige sager, og som i bedste fald kan forhindre, at sager opstår.

rubrik tag with dummy text. Duis aute irure dolor in reprehende-

BYLINE-TAG

email-tag
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa

qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum

dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do

eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna ali-

qua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ul-